

Αναθεώρηση των επιπτώσεων του γένους *Xylotrechus* στην Ελλάδα

**Ε.Ι. ΛΕΙΒΑΔΑΡΑ¹, Ε. ΡΟΔΙΤΑΚΗΣ^{2,*}, Κ.Β. ΣΙΜΟΓΛΟΥ³,
Γ. ΛΕΙΒΑΔΑΡΑΣ⁴, Γ. ΒΟΝΤΑΣ^{4,5} ΚΑΙ Δ.Ν. ΑΒΤΖΗΣ^{6,*}**

¹Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

²Τμήμα Αμπέλου, Λαχανοκομίας και Φυτοπροστασίας Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών

Φυτών και Αμπέλου, ΕΛ.Γ.Ο. «Δήμητρα»

³Δ.Α.Ο.Κ. Δράμας, Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

⁴Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, Ηράκλειο

⁵Εργαστήριο Γεωργικής Φαρμακολογίας, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

⁶Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΕΛ.Γ.Ο. «Δήμητρα», Θεσσαλονίκη

*e-mail: eroditakis@nagref.gr και dimitrios.avtzis@fri.gr

Αν και το γένος *Xylotrechus* (Coleoptera: Cerambycidae) αντιπροσωπεύεται στην Ελλάδα από τέσσερα είδη, μέχρι στιγμής δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι είδη αυτού του γένους προκαλούν εκτεταμένα προβλήματα σε δέντρα και δενδρώδεις καλλιέργειες. Για πρώτη φορά καταγράφηκαν ζημιές από τα είδη *Xylotrechus stebbingi* Gahan και *X. rusticus* (Linnaeus) στην Δράμα και την Κρήτη, αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα, σε δείγματα ελιάς και λεμονιάς που συλλέχθηκαν από το Π.Κ.Π.Φ.&Π.Ε. Ηρακλείου τον Μάρτιο του 2014 στην περιοχή Χουδετσίου του Δ. Αρχανών-Αστερουσίων, Π.Ε. Ηρακλείου, βρέθηκαν εκτεταμένες προσβολές από πολυάριθμες προνύμφες κολεοπτέρου. Η προσβολή από το κολεόπτερο είχε προκαλέσει εκτεταμένες ζηράνσεις και καχεξία σε δέντρα διαφορετικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε διακριτές τοποθεσίες της περιοχής. Το είδος ταυτοποιήθηκε ως *X. rusticus*, για το οποίο υπάρχουν μεν προγενέστερες αναφορές παρουσίας του στη Χώρα μας, αλλά όχι ως εχθρός καλλιέργειών. Επιπρόσθετα, όπως διαπιστώθηκε τόσο μορφολογικά όσο και με τη χρήση μοριακών δεικτών, το είδος *X. stebbingi* εντοπίστηκε σε ξυλεία από υλοτομούμενες λεύκες (2016) από την περιοχή της Δράμας. Τέλος, πρόσφατα (2016-17) καταγράφηκε στη χώρα μας για πρώτη φορά το είδος *X. chinensis* (Chevrolat) σε δέντρα μουριάς σε περιοχή του Δήμου Ηρακλείου. Περαιτέρω αναλύσεις θα υποδείξουν τη διαδρομή που ακολούθησε το συγκεκριμένο είδος κατά την είσοδο του στην Ελλάδα.

Οι συγγραφείς ευχαριστούν το Π.Κ.Π.Φ.&Π.Ε. Ηρακλείου και ειδικά τον γεωπόνο κ. Μαρίνο Βλαχάκη για την συμβολή του στον εντοπισμό των προσβολών στην περιοχή Χουδετσίου.

Revision of genus *Xylotrechus* and its impact in Greece**E.I. LEIVADARA¹, E. RODITAKIS^{2,*}, K.B. SIMOGLOU³, I. LEIVADARAS⁴,
J. VONTAS^{4,5} AND D.N. AVTZIS^{6,*}**

¹Department of Forestry and Management of the Environment and Natural Resources, Democritus University of Thrace, Greece

²Department of Viticulture, Vegetable Crops and Plant Protection, Institute of Olive Tree, Subtropical Crops and Viticulture, H.A.O. "Demeter", Heraklion, Greece

³Rural Economy & Veterinary Directorate of Drama, Department of Quality and Phytosanitary Inspections, Greece

⁴Laboratory of Pesticide Science, Faculty of Crop Science, Agricultural University of Athens, Greece

⁵Institute of Molecular Biology & Biotechnology, Foundation for Research & Technology Hellas

⁶Forest Research Institute, H.A.O. "Demeter", Thessaloniki, Greece

*e-mail: eroditakis@nagref.gr and dimitrios.avtzis@fri.gr

Even though the cerambycid genus *Xylotrechus* (Coleoptera: Cerambycidae) is represented in Greece with four species, no particular damages have been reported thus far. It is therefore the first time that *Xylotrechus stebbingi* Gahan and *X. rusticus* (Linnaeus) have caused damages in Drama and Crete respectively. In particular, wood boring larvae have been found in olive and lemon trees in March 2014 (Houdetsi, Heraklion, Crete) causing extensive damages in various orchards. The species was then identified employing morphological features as *X. rusticus* and thus it is the first time that this species is reported as pest. On the other hand, morphological identification coupled with molecular DNA barcoding verified that *X. stebbingi* occurred in logged poplar trees (Drama), reducing significantly the value of the infested wood. Finally, quite recently (2016-17), an exotic *Xylotrechus* species has been found in mulberries planted in Heraklion (Crete) – this species has been identified as *X. chinensis* (Chevrolat), and further phylogeographic analysis will focus on understanding the route that this invasive species has followed.

The authors would like to thank the agronomists of the Regional Center for Plant Protection and Quality Control of Heraklion / Hellenic Ministry of Agriculture and Food, for the detection of the *X. stebbingi* and *X. rusticus* damages.